

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Investicinio gyvybės draudimo ABC

Ką būtina žinoti?

Darius Andriukaitis

Finansinių paslaugų ir rinkų
priežiūros departamentas

Apie draudimą trumpai

Draudimas – tai...

...paslauga, kuri leidžia sumažinti finansinius nuostolius, kai nutinka nenumatyti nelaimingi atsitikimai

DRAUDĖJAS

- tai asmuo, kuris draudžiasi nuo rizikos, perka draudimo paslaugą

Draudimo fondas

Draudimo išmoka

DRAUDIČAS

- tai bendrovė, kuri draudžia, t.y. parduoda draudimo paslaugą ir riziką pasiima sau

Draudimo produktų rūšys

Ne gyvybės draudimas

Būsto

Transporto

Kelionių

Sveikatos

Pirkinių

ir kitos

Gyvybės draudimas

Mirties rizikos

Kaupiamasis

Investicinis

Investicinis gyvybės draudimas:

keli svarbūs momentai

Investicinio gyvybės draudimo komponentai

APSIDRAUDIMAS

**LĖŠŲ
INVESTAVIMAS**

**DRAUDIMO
ĮMOKA**

Investicinio gyvybės draudimo privalumai ir rizikos

Ilgalaikio investavimo
galimybė

Lankstumas, nes galima:

- keisti draudimo apsaugos lygį
- keisti draudimo įmokos dydį
- keisti investavimo kryptis
- išsiimti dalį sukauptos sumos

Taikoma **GPM lengvata**

Sudėtingas produktas

Brangus, galimi dideli atskaitymai pirmaisiais keleriais sutarties galiojimo metais

Atskaitymų už biometrines draudimo rizikas dydis auga draudėjui senstant

Investavimo rizika tenka pačiam **draudėjui**

Lietuvoje IGD produktus siūlo

7

4 gyvybės draudimo įmonės

- Allianz Lietuva
- ERGO Life
- PZU Lietuva
- SB draudimas

3 gyvybės draudimo įmonių filialai

- Compensa Life
- SEB Life and Pension
- Swedbank Life

Investicinis gyvybės draudimas:

prieš sudarant sutartį

Prieš sudarant sutartį: poreikiai

- Ar neturiu kitos draudimo sutarties (pvz., darbdavys apdraudė nuo nelaimingų atsitikimų, esu apsidraudęs gyvybę imdamas būsto kreditą)?
- Ar noriu sukaupti lėšų?
- Ar man reikalinga apsidrausti gyvybę, sveikatą?
- Ar suprantu, kad didesnė rizika (pvz., vyresnis amžius, lėtinės ligos) daugiau kainuoja?
- Ar suprantu, kad investuojamos lėšos gali nuvertėti?
- Ar suprantu, kad investavimo nauda gaunama ilgą laiką investuojant?
- Ar suprantu, kad gali keistis mokestinė aplinka?
- Ar man svarbus finansinių produktų tvarumas?

Prieš sudarant sutartį: analizė

- Ar pasidomėjau, kokias paslaugas siūlo kitos draudimo įmonės?
- Ar skyriau laiko savarankiškai pastudijuoti šią informaciją:
 - viešą bendro pobūdžio informaciją apie investicinę gyvybės draudimą;
 - apie draudimo įmonę, jos klientų atsiliepiamus;
 - pardavėjo man atsiųstus dokumentus apie draudimo produktą;
 - man siūlomų investavimo kryptių aprašymus, istorinius gražos rezultatus?

Prieš sudarant sutartį: atskaitymai (1)

- Ar žinau, kad investavimui skirta įmokos dalis yra mažesnė dėl atskaitymų už sutarties administravimą, investicijų valdymą ir pasirinktų draudimo rizikų draudimą?
- Ar žinau, kur rasti atskaitymus, taikomus mano draudimo sutarčiai?
- Ar lyginau kitų draudimo įmonių taikomus atskaitymus?
- Ar domėjausi informacija apie Lietuvoje draudimo paslaugas teikiančių draudimo įmonių taikomus atskaitymus, kurią viešai skelbia LB?
- Ar įvertinau mokėtinų atskaitymų dydį per visą sutarties laiką?
- Ar žinau, kad tam tikri atskaitymai per laiką gali keistis?
- Ar žinau, kad keičiant tam tikras sąlygas (pvz., draudimo sumą) atskaitymai gali keistis?

Prieš sudarant sutartį: atskaitymai (2)

Atskaitymai už IGD sutarties administravimą ir valdymą

Pigaus ir brangaus IGD produkto atskaitymų skirtumai po 15 ir 30 metų, esant vienodai 4 proc. grąžai:

Atskaitymai, Eur*	po 15 m.	po 30 m.
Pigus	1 402	6 086
Brangus	4 207	15 372

Sukauptas kapitalas

Pigaus ir brangaus IGD produkto sukaupto kapitalo skirtumai po 15 ir 30 metų, esant vienodai 4 proc. grąžai:

Sukauptas kapitalas, Eur*	po 15 m.	po 30 m.
Pigus	18 744	47 694
Brangus	15 187	35 631

Išsamią informaciją apie visų draudimo įmonių taikomus atskaitymus pateikiame www.lb.lt

* Dydžiai apskaičiuoti be atskaitymų už draudimo apsaugas, naudojant vienodą 4 proc. metinę grąžą ir darant prielaidą, kad bus mokama po 1 000 eurų per metus ir investuojama į draudimo įmonės populiariausią vidutinės rizikos kryptį.

Prieš sudarant sutartį: alternatyvos

- Ar domėjaisi lėšų kaupimu II ir (ar) III pakopos pensijų fonduose?
- Ar domėjaisi galimybe savarankiškai įsigyti investicinių fondų vienetų? VVP? Įmonių akcijų ar obligacijų?

Prieš sudarant sutartį: produktų palyginimas

Papildomo savanoriško (III pakopos) pensijų kaupimo fondas (PF)

PF

IGD

Investicinis gyvybės draudimas (IGD)

TAIP

Ar šis produktas priskiriamas pensijų sistemos III pakopai?*

TAIP

**Lietuvos bankas pensijų sistemos III pakopą apibūdina kaip papildomą savanorišką kaupimą, skirtą pensijai: privačiuose III pakopos PF ar kitais alternatyviais būdais, pavyzdžiui, savarankiškai investuojant.*

Skirti papildomoms lėšoms pensijai sukaupti. Visa į PF pervesta įmokos suma yra investuojama

Paskirtis

IGD įprastai skirtas dviem tikslams: 1) sukaupti konkrečiam tikslui; 2) apsidraustinio įvairių draudimo rizikų (nelaimingų atsitikimų, kritinių ligų, mirties ir t. t.). Taigi, dalis įmokos gali būti skiriama draudimo rizikoms apmokėti, o kita dalis – investuojama.

Pensijų fondus valdo profesionalūs investicijų valdytojai, o valstybė reguliuoja jų veiklą įstatymais.

Valdytojai

Investavimo kryptis valdo profesionalūs investicijų valdytojai, o valstybė reguliuoja jų veiklą įstatymais.

Galima keisti tiek PF, kurį valdo tas pats valdytojas, tiek pensijų kaupimo bendrovę. Šią dalyvio teisę numato teisės aktai.

Valdytojo keitimas

Nėra galimybių keisti IGD draudiką, o investavimo krypčių keitimo sąlygos yra aptartos draudimo sutarties sąlygose.

PF sąrašą, mokesčius ir grąžas galite rasti Lietuvos banko interneto svetainėje.

Taikomi atskaitymai

Visų draudimo įmonių taikomi IGD atskaitymai skelbiami Lietuvos banko interneto svetainėje.

Įmokas galima mokėti tada, kada norima ir tiek, kiek norima (nėra jokių įsipareigojimų).

Įmokos

Įprastai įmokos yra mėnesinės.

Prieš sudarant sutartį: produktų palyginimas

Papildomo savanoriško (III pakopos) pensijų kaupimo fondas (PF)

PF

IGD

Investicinis gyvybės draudimas (IGD)

Išmokos formą renkasi pats PF dalyvis. Sulaukus senatvės pensijos amžiaus, III pakopos PF atveju sukauptas lėšas galima atsiimti visas iš karto arba įsigyti anuitetą ar pasirinkti periodines išmokas. Kiti lėšų atsiėmimo atvejai galimi PF taisyklėse nurodytomis sąlygomis.

Išmokos

Sukauptų sumų atsiėmimo, sutarties laikotarpio trumpinimo ir ilginimo sąlygos yra aptartos draudimo sutarties sąlygose.

III pakopos PF skirstomi į tris grupes: 1) akcijų, 2) obligacijų ir 3) mišraus investavimo. Taip pat galima kaupti keliuose skirtinguose III pakopos PF vienu metu.

Investavimo galimybės

Investavimo kryptis valdo profesionalūs investicijų valdytojai, **o valstybė reguliuoja jų veiklą įstatymais.**

Taikoma.

Gyventojų pajamų mokesčio lengvata

Taikoma.

PF kaupiamos dalyvių lėšos yra atskirtos nuo valdymo įmonės lėšų – tai suteikia saugumo: net valdymo įmonės bankroto atveju dalyvių lėšos lieka banke depozitoriume ir perduodamos kitai valdymo įmonei (į šias lėšas negalėtų būti nukreipiami jokie valdymo įmonei skirti išieškojimai ir pan.).

Saugumas

Draudėjų lėšos, kaupiamos pagal IGD sutartis, nėra atskirtos nuo draudimo įmonės turto ir yra investuojamos draudimo įmonės vardu, tačiau draudimo įmonėms yra taikomi papildomi mokumo ir kapitalo pakankamumo reikalavimai.

Prieš sudarant sutartį: ko paklausti konsultanto/agento?

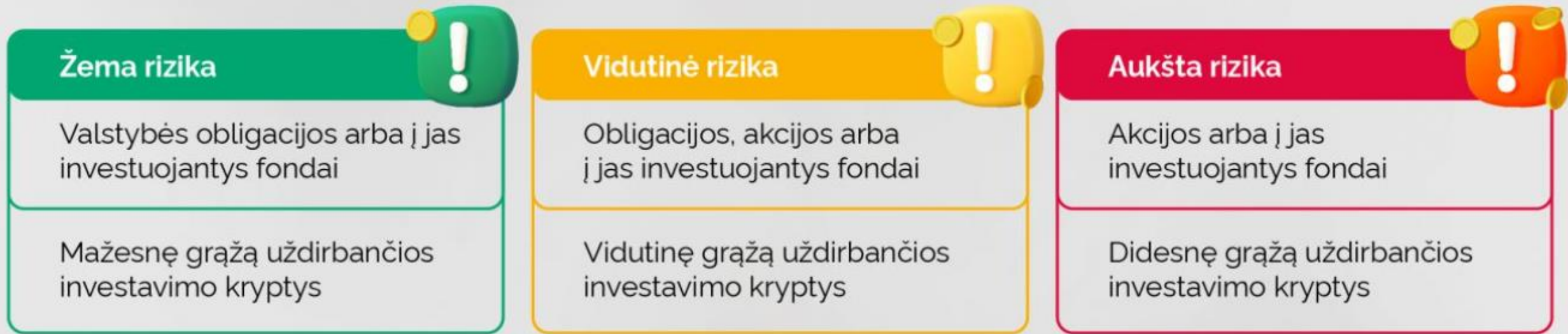
- Kokiai draudimo įmonei jis atstovauja?
- Ar man bus teikiama rekomendacija dėl draudimo produkto tinkamumo mano tikslams, fin. padėčiai, žinioms ir patirčiai?
- Ar konkretus draudimo produktas yra man priimtinas, atsižvelgiant į mano žinias ir patirtį?
- Kur galiu rasti nepriklausomos ir nešališkos informacijos apie siūlomą produktą?
- Ar galėtų išsamiai paaiškinti pasiūlyme ir kituose dokumentuose pateiktas sąlygas?
- Kokia siūlomo produkto investicinė grąža?
- Kokio pobūdžio atlygį konsultantas gauna už platinimą?

Prieš sudarant sutartį: investavimo kryptys

- Investavimo kryptis (portfelis, programa) – investicinių priemonių rinkinys.
- Investavimo kryptis dažniausiai suformuoja draudimo įmonė, kai kurios įmonės suteikia galimybę tai padaryti pačiam klientui.
- Skiriasi krypčių kiekiai, sudedamosios dalys, investavimo rizika, strategija, geografija, veiklos sektorius.
- Investavimo kryptį sudarančius fondus dažniausiai valdo ne draudimo įmonės.

Prieš sudarant sutartį: investavimo kryptių grąža

- Didesnė investicijų grąža yra proporcinga didesnei investicijų rizikai.

- Draudimo įmonės investicinių kryptių rezultatus (grąžą) skelbia savo interneto puslapiuose.

Prieš sudarant sutartį: investavimo kryptių pasirinkimas

- Susipažinkite su informacija draudimo įmonės interneto puslapyje (pvz., pagrindinės informacijos dokumentas (PID), investavimo kryptių aprašymai ir pan.).
- Palyginkite PIDE nurodytus investavimo kryptims taikomus mokesčius ilgam laikotarpiui.
- Įvertinkite investavimo kryptių riziką.
- Žinokite, kad praeities rezultatai negali garantuoti tokių pačių rezultatų ateityje.
- Palyginkite tos pačios rizikos investavimo kryptių ilgo laikotarpio rezultatus.
- Žinokite, kad trumpuoju laikotarpiu Jūsų investicijų vertė gali tiek didėti, tiek mažėti.

Investicinis gyvybės draudimas:

sudarius sutartį

Sudarius sutartį: sutarties stebėseną

- Draudimo įmokos ir jų mokėjimas
- Draudimo apsaugos ir draudimo sumos
- Sukaupta suma
- Investavimo grąža

METINĖ ATASKAITA

Sudarius sutartį: metinė ataskaita

Draudikas **privalo kasmet** draudėjui pateikti **(IGD) sutarties ataskaitą**

Jei **IGD sutartyje ar ataskaitoje** pateikta informacija **jums neaiški**, kreipkitės į **draudimo įmonę**, su kuria esate sudarę sutartį

Įvertinkite, kokia sumokėtos įmokos dalis skiriama draudimo apsaugai, atskaitymams ir investavimui.

2000 Eur

sumokėta įmokų per metus

-	600 Eur atskaitymai už lėšų administravimą ir valdymą	-550 eur nuo sumokėtų įmokų -50 Eur nuo sukaupto kapitalo
-	350 Eur atskaitymai už draudimo rizikas	-50 Eur už gyvybės riziką (draudimo suma 20 000 Eur), -200 Eur už traumų riziką (draudimo suma 20 000 Eur), -100 Eur už kritinių ligų riziką (draudimo suma 20 000 Eur).
+	50 Eur investicinis pelnas	
=	1100 Eur sukauptas kapitalas laikotarpio pabaigoje	550 Eur (50 proc.) investuota į akcijų investavimo kryptį, 550 Eur (50 proc.) investuota į obligacijų investavimo kryptį

Įvertinkite, ar **ilgalaikė investavimo krypties grąža jus tenkina**

IGD ataskaitoje nurodytos pasirinktos **investavimo kryptys**, jų **proporcijos** ir sukaupto **kapitalo vertė** laikotarpio pabaigoje

Sudarius sutartį: nutraukimas

Ar žinau, kad:

- sudarytą draudimo sutartį galiu nutraukti per 30 d.?
- tai turiu padaryti raštu (sutartyje sutarta forma)?
- gražinama įmoka (įmokos) bus perskaičiuotos pagal investavimo rezultata?

Ar žinau, kad:

- draudimo sutartį galiu nutraukti bet kada vėliau?
- tai turiu padaryti raštu (sutartyje sutarta forma)?
- nutraukęs gausiu išperkamąją sumą?
- nutraukimo mokestis negali būti didesnis nei 50 Eur?
- turiu pasidomėti, ar man išmokama suma nebus apmokestinama GPM?

Na ir pabaigai...

... pakartokim

- **N**usiteik skirti laiko
- **E**lkis apdairiai
- **S**kaityk ir skaičiuok
- **K**lausk, jei neaišku
- **U**ž tave niekas nepasidomės
- **B**logai, jei perki nepalyginęs
- **Ė**jimas geras, jei supranti, ką darai
- **K**ontroliuok sutartį

Daugiau informacijos

<https://www.lb.lt/lt/investicinis-gyvybes-draudimas>

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Ačiū už Jūsų dėmesį

Gal turite klausimų?